

دوره نهم تقوینیه

جلسه ۵۹

صورت مشروح

مذاکرات مجلس

(بدون مذاکرات قبل از دستور)

۲۴ دی ماه ۱۳۱۲ - ۲۷ رمضان ۱۳۵۲

شماره مسلسل : ۶۰۳

قیمت اشتراک } سالیانه : ۱۰۰ ریال
داخه : ۲۰ ریال
تک شماره : دو ریال

مطبعه مجلس

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس یکشنبه ۲۴ دی ماه ۱۳۱۲ # (۲۷ رمضان ۱۳۵۲)

فهرست مذاکرات

۱) تصویب صورت مجلس	۵) استوای آقای دکتر طاهری راجع قضیه پاسپور و غیر روزنامه
۲) تصویب اعتبار دیون معوقه تشکیلات نظمیه مملکتی	۶) انتر ماسیون و جواب آقای وزیر امور خارجه
۳) تصویب لایحه اصلاح بودجه تشکیلات نظمیه	۶) موقع ودستور جلسه بعد - ختم جلسه
۴) شورائی و تصویب لایحه دیوان معاسیات	

(مجلس هشت ساعت و سه ربع بعد از ظهر بر ریاست آقای دادگر تشکیل گردید)

صورت مجلس یکشنبه ۱۷ دی ماه را آقای مؤید احمدی (منشی) قرائت نمودند # #

۱ - تصویب صورت مجلس
دقیق - در صورت مجلس نظری نیست (خیر) صورت مجلس تصویب شد	مطرح اینک خبران را که عین ماده واحده بیست و نه هادی میباشد تقدیم مجلس مقدس مینماید
۲ - تصویب لایحه اعتبار دیون معوقه تشکیلات نظمیه
رگیس خیر کبیسون بودجه راجع بدیون معوقه - تشکیلات نظمیه قرائت میشود	ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است از مبلغ پنجاه هزار ریال اعتباری که برای پرداخت تعهدات معوقه بلا - محل در بودجه سال ۱۳۱۲ تشکیلات کل نظمیه منظور است مطابق صورت جزء ضمیمه دیون معوقه آن اداره را بپردازد
خبر کبیسون
لایحه امر ۳۷۴۹۱ دولت راجع بپرداخت دیون معوقه تشکیلات کل نظمیه مملکتی از محل اعتبار منظوره در بودجه سال ۱۳۱۲ آن اداره در کبیسون بودجه	دقیق - اشکالی نیست ؟ (خیر) آقایان موافقت ورقه سفید خواهند داد

عین مذاکرات مشروح پنجاه و نهمین جلسه از دوره نهم تقنینیه (مطابق قانون ۸ آذر ماه ۱۳۰۵)

دایر تند نویسی و تحریر صورت مجلس

اسامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده :

غائبین بی اجازه - آقایان : وهنا - عاری - سزواری - مخلوجی - ملک زاده آملی - اسفندیاری - باستانی - وکلی - یونس آقا و هابزاده - آقا رضا مهدوی - کورس - کازرونی - حاج محمد رضا بهائی

(اخذ و شماره آراء بعمل آمده یکصد و روزه سفید تمداد شد)
رئیس - عده حاضر در موقع اعلام رأی ۱۰۵ با کثرت یکصد رأی تصویب شد
۳- تصویب لایحه اصلاح بودجه تشکیلات نظامیه مملکتی
رئیس - خبر کمیسیون بودجه راجع باصلاح بودجه ۱۳۱۲ تشکیلات نظامیه مملکتی قرائت می شود:
 خبر کمیسیون:

کمیسیون بودجه لایحه نمره ۳۳۸۶۵ دولت راجع باصلاح بودجه سال ۱۳۱۲ تشکیلات کل نظامیه مملکتی را با حضور آقای وزیر داخله مطرح نموده پس از مذاکرانی با عین ماده واحد، پیشنهادی موافقت و اینک خبر آن را تقدیم می دارد

ماده واحد - وزارت مالیه مجاز است که مبلغ یکصد هزار ریال از اعتبار ماده یک فصل اول بودجه سال ۱۳۱۲ تشکیلات کل نظامیه کسر و بماده ۱۰ (اعتبار ترمیم و کسر مواد ۱ الی ۹) اضافه نماید.

رئیس - آقای طباطبائی دیبا

طباطبائی دیبا - عرض میکنم که در مقدمه این لایحه تصریح شده است برای تأمین کسر حقوق مستخدمین دون رتبه و کترانی و بنده عقیده ام این است که در ماده واحد هم ذکر شود این اصلاح برای تأمین کسر حقوق مأمورین دون رتبه و کترانی بنظر بنده بهتر است

دکتر طاهری (سخنر کیهون) - چون این طور که در ماده نوشته شده است که این ده هزار تومان از ماده اول که

راجع بحقوق مستخدمین بارتبه است کسر شود و بماده ده اضافه شود ماده ده هم يك ماده است که اعتباری که در آنجا نوشته شده است تمام مواد يك تا ۹ ممکن است که مصرف شود یعنی اگر در آن ماده حقوق چیزی کسر آمد این اعتبار به آنجا داده می شود که ماده دو است و راجع بمستخدمین دون رتبه و کترانی است که منظور آوردن این لایحه است به آنها هم ممکن است داده شود و اگر چیزی اضافه باید سایر موادی که راجع بحقوق و فوق العاده مستخدمین هم هست ممکن است داده شود چون اینطور که ماده نهمه شده تسهیل بیشتری است و دشمنان هم بسته نمی شود و اگر صرفاً بماده دو بدهند این نمی شود و بالآخره بماده دو و سایر موادی که محتاج الیه باشد داده خواهد شد.

رئیس - آقایانیکه موافقت دارند و روزه سفید خواهند داد (اخذ و شماره آراء بعمل آمده ۹۹ و روزه سفید تمداد شد)
رئیس - عده حاضر در موقع اعلام رأی ۱۰۸ با کثرت ۹۹ رأی تصویب شد

۴- شور ثانی و تصویب لایحه دیوان محاسبات

رئیس - خبرین التورین کمیسیون راجع به اصلاح قانون دیوان محاسبات عمومی مطرح است. ماده اول ماده ۱ - دیوان محاسبات دارای سه شعبه است هر شعبه مرکب از یک رئیس و دو مستشار رئیس شعبه اول است ریاست کل دیوان محاسبات را خواهد داشت.

دیوان محاسبات دارای نه عضو قائم مقام و هریک از شعب بنده کافی دارای معین خواهد بود

رئیس - آقایانیکه باماده اول موافقت دارند قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده دوم ماده ۲ - برای دیوان محاسبات یک نفر مدعی العموم و بنده کافی وکیل عمومی معین می شود

رئیس - موافقت با ماده دوم قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده سوم ماده ۳ - لقب - انتخاب اعضاء دیوان محاسبات بطریق ذیل بعمل می آید:

وزیر مالیه ۲۷ نفر را از میان مستخدمین رسمی دولت بمجلس شورای ملی پیشنهاد خواهد نمود مجلس از بین آن اشخاص ۱۸ نفر را معین میکند که وزیر مالیه نفر آنها را بریاست و عضویت شعب سه گانه دیوان محاسبات تصویب نماید - نفر دیگر عضو قائم مقام بوده و در موارد ذیل بریاست شعب باعضویت دیوان محاسبات منصوب میشوند.

۱ - در مورد فوت یا استعفاء یا تقاعد یکی از رؤساء یا اعضای شعب.

۲ - اگر وزیر مالیه تغییر یکی از رؤساء یا اعضاء دیوان محاسبات را لازم بدیند انتخاب اعضاء دیوان محاسبات از طرف مجلس هر سه سال یکمرتبه تجدید خواهد شد اعضاء سابق را مجدداً می توان انتخاب کرد اگر در موقع

تجدید انتخاب مجلس تعطیل باشد اعضاء سابق بکار خود ادامه داده و در دومه اول پس از افتتاح مجلس تجدید انتخاب بعمل خواهد آمد

ب - اشخاص ذیل نمیتوانند بریاست یا عضویت دیوان محاسبات منصوب شوند مگر اینکه قبل از تصویب بمسئله های مزبور از شغل خود استعفا دهند

۱ - نمایندگان مجلس شورای ملی و اعضاء انجمنهای بلدی

۲ - کسانیکه دارای شغل دولتی بوده و یا مندری یکی از مدعلات دولتی باشند

بصره ۱ - استعفا که برای قبول ریاست یا عضویت دیوان محاسبات داده می شود موجب تنزل رتبه نخواهد شد بصره ۲ - در هر مورد که یکی از اعضاء دیوان محاسبات بطور موقت غایب باشد رئیس کل دیوان مزبور یکی از اعضاء قائم مقام را موقتاً بجای او دعوت خواهد کرد در ایام مورد مقررات بنده رعایت خواهد شد

رئیس - آقای طباطبائی دیبا

طباطبائی دیبا - اهمیت دیوان محاسبات بدیهی است و محتاج بتوضیح نیست در اینصورت بنده عقیده ام این است که اعضاء دیوان محاسبات هم باید يك اشخاص مهمی باشند ولی در اینجا هیچ شرطی برای تعیین و انتخاب اعضاء دیوان محاسبات نشده فقط آنچه که تعیین شده این است که وزیر مالیه است و هفت نفر را بمجلس پیشنهاد کرده

- اسامی رأی دهندگان - آقایان: ملک زاده آملی - جشدی - یارسان - ادمی - بنامی - دیر سهرابی - مؤمنخواهی اسکندری - بنکدار - همراز - دکتر قزل ایغ - خواجهی - اورنگ - امیر - غیر فرزند - معین خان فراگرو - نواب یزدی حمزه ناسر - میرزا موسی خان مرآت - نازی - امیر ابراهیمی - سید کاظم یزدی - هزار جریبی - یقوالی - طهرانی - یزدی ارگانی - نفع الاسلامی - درونی - یوز سرریب - نوخت - حسنعلیرزا دولتشاهی - دکتر ملک زاده - دکتر احتشام - فتوحی دکتر لقمان - احتشامزاده - قیسی - اقبال - صفاری - میرزا علیخان وکیل - منتم سنک - ادمی - مولوی - طباطبائی دیبا - مسعودی خراسانی - مرآت اسکندری - مقدم - ملک مدنی - دکتر شیخ - عراقی - بختیار - سلطان شیخ الاسلامی - دکتر سنک آقا سید محمد تقی طباطبائی - رهبری - مجد ضیائی - نیک پور - دکتر بهرامی - حاج تقی آقا و هابیزاده افشار - نعمانی - جرجانی - دکتر امیر اعلم - شرفی - لاریجانی - دکتر - دودور - کاشف - اعظم زنگنه حاج غلامحسین ملک - میرزا یاس - افغنی - چاپچی - مزدومی - مدلل - مؤید احدی - کیخسرو شاهرخ - منصف - دکتر ضیاء - شیرازی - شاهرودی - امیر تبریز - طالبخان - مسعود عینی - کالی - سهرابخان ساکینان - دبستانی - یان ماکو - کازرویان تربیت - میرزائی - هدایت - کفائی - طاهری - معین آقا مهدوی - فروزی

- اسامی رأی دهندگان - آقایان: جردی - بیات - جرجانی - ملک زاده آملی - لاریجانی - اقبال - خواجهی - میرزا موسی خان مرآت - همراز - شیرازی - اسکندری - دکتر قزل ایغ - مؤید قوامی - امیر تبریز - افسر - حاج محمد رضا طباطبائی دکتر احتشام - دکتر ملکزاده - نازی - غیر فرزند - میرزا یاس - آقا رضا مهدوی - حاج غلامحسین ملک - بیات ماکو تربیت - صفاری - شاهرودی - دیر سهرابی - مجد ضیائی - میرزا علیخان وکیل - مقدم - احتشامزاده - اعتبار - قیسی دکتر شیخ - رهبری - مسعودی خراسانی - شرفی - فتوحی - ملک مدنی - کفائی - دکتر امیر اعلم - یارسان - کاشف یوز سرریب - اورنگ - دکتر سیدی - دادور - سید محمد تقی طباطبائی - کیخسرو شاهرخ - ادمی - میرزائی - سهرابخان ساکینان هدایت - طهرانی - نوخت - هزار جریبی - درونی - افشار - طهرانی - دکتر بهرامی - نفع الاسلامی - حاج تقی آقا و هابیزاده ارگانی - دکتر ادمی - طباطبائی دیبا - دکتر سنک - مولوی - سلطان شیخ الاسلامی - منتم سنک - عراقی - رهبری - روحی نیکپور - طاهری - مزدومی - بنامی - بنکدار - کازرویان - جشدی - حمزه ناسر - چاپچی - افغنی - مدلل - طالبخان - معین خان فراگرو - کالی - دبستانی - سید کاظم یزدی - امیر ابراهیمی - دکتر ضیاء - مسعود عینی - اعظم زنگنه - حسنعلی میرزا دولتشاهی معین آقا مهدوی - نواب یزدی - منصف - ادمی - فروزی - دکتر لقمان

و مجلس هم از بین این اشخاص هیچکس را انتخاب نمی کند بنده عقیده ام این است که چون دیوان محاسبات اهمیت دارد اعضای هم باید يك اشخاص همی باشند مثلاً اینجا باید يك شرط قابل شد و آن سن منتخب است که باید کمتر از سی سال باشد و اگر کمتر شد قابل انتخاب باشد و بنده عقیده ام این است که اگر ممکن است آقای وزیر مالیه این را قبول فرمایند و یکی دیگر هم این ممکن است که آن شخص که انتخاب شد يك محکومیتی داشته باشد این قسمت را هم باید که اصلاً در نظر داشته باشند و بنده هم طریق انتخابش معین شده است که بنده عقیده ام این است که مطابق ماده ۱۵ نظامنامه که طریق انتخاب کمیسیونها را بیان میکند طریق انتخاب آنها هم بهطور باید و یکی دیگر هم بجای لفظ همین باید یعنی نوشته شود انتخاب که این هم نظر بنده لازم است یکی هم نظر بنده راجع به آن قسمت دوم است که اگر وزیر مالیه تغییر یکی از رؤساء را بخواهد چنانچه در شور اول هم عرض کردم این ترتیب صحیحی نیست اگر يك ترتیب دیگری وزیر مالیه معین میکردند هم بهتر بود و هم مطابق اصول بود زیرا اشخاصی که مجلس انتخاب میکند باید وزیر مالیه او را تغییر بدهد و این مطابق اصول صحیح نیست و بنده عقیده ام این بود که اگر اینجا هم يك اصلاحی را قابل میشد بهتر بود

وزیر مالیه - اما راجع به اینکه آقا فرمودند يك شرایطی معین شود البته يك شرایطی هست برای اینکه گفته شده است باز عایت مقررات قانون استخدام کشوری چرا چون بنویسد از مستخدمین رسمی دولت ولی راجع به آن که خوب است که هر از سی سال باشد ولو اینکه بنده تصور نمیکم بخودم و نه يك وزیر مالیه دیگری خیلی در مانده باشد از برای انتخاب اشخاص در دیوان محاسبات که باید يك اشخاصی را که سابقه زیادی نداشته باشند بپندارند و لو اینکه تکرار یکبار هم پیش آمده بود ولی بنده عرض میکنم اگر باشد يك کسی سنش بیست و نه سال بود و خیلی از يك آدم پنجاه ساله لااقل بود چه اهمیت دارد و باید انتخابش کرد (افسر - جوانی که

در جلسه گذشته دیدم نوشته بودند: که من میخواهم اعضای دیوان محاسبات يك اشخاصی باشند که دارای شخصیت باشند بنده هم چو حرفی نزده گفتم که دیوان محاسبات اعضایش باید خیل کند که از راه ایجاد اشکال يك شخصیت خاصی برای خودشان قابل شوند (صحیح است) و حالا چون ممکن است يك همچو ترتیبی بشود زیرا از روی پیش آمد يك همچو ترتیبی بود که بیست و شش سال بود این قانون اجرا نشده بنده حالا آمده يك فرمولی پیش گرفتم که هم قانون اساسی رعایت شده باشد و هم دیوان محاسبات باشد که چنانچه نوی این اشخاصی کسی پیدا شد یا کسانی پیدا شدند که بخواهند امور را قلع لایق بشود نبرشان داد (تغییر) بنده هم نگفتم آن دفعه که این تغییر بیست خیر تغییر است تبدیل عرض نکردم (تغییر) بنده اینجا صافه میکنم که باشد وزارت مالیه بپندارند يك کسی هست که میخواهد با هم بنده عضو دیوان محاسبات هستم امروز را قلع کند البته باید آن شخص را تغییر داد پس يك چیز زیر جلگی نیست صرف و ساده آمده و عرض کرده و میکنم حالا البته این از گفته طر این بوده است که خیال کردیم دیوان محاسبات با این ترتیب بهتر میتواند کار کند یعنی هم وظیفه اش را انجام بدهد و هم اسباب این نشود که دیگران نتوانند انجام وظیفه کنند تجربه هم در این کار داریم می بینیم اگر این ترتیب خوب بود قبالاً اگراد اگر معلوم شد که خیر ترتیب بدی است و وزراء مالیه این را يك سببی کردند که هر طوری که میخواهند تغییرش میدهند با يك سوء فیتی خوب البته ممکن است پیش ندر کرد و مذاکره کرد ولی ممکن است يك وزیر مالیه باشد و این را تغییر بدهد و بشکل دیگری بکند ولی در هر مرتبه بنده تصور میکنم بهتر این خواهد بود که همین ترتیبی که پیشنهاد شده است موافقت فرمایند آقایان و ما این اقدام را میکنیم اگر باشد نتیجه بد ناد يك چیز هنری میگذازند ولیکن بگذارید يك چیزی بشود يك دیوان محاسباتی درست شود و بکار وقتند نه الان بنده می توانم در برده اش بطور قطع اظهار عقیده کنم و آقایان برای اینکه هنوز در این مملکت این جرح کرد نکرده اند از آنکه ایجاد شد و کرد کرد آوقت میشود در

بازمانی حرف زد.

رئیس - آقای افسر

افسر - در این ماده نباید گفتن مجلس شورای را محروم کرده اند که نمیتوانند عضو شوند و اگر این که قبلاً استهزا بدهند بنده اصلاً هر چه فکر میکنم می بینم هیچ ضرری ندارد که بنده گفتن مجلس شورای ملی حق انتخاب داشته باشند برای اینکه بیشتر آنها و بنده استند و رفقای مجامیدان و بیشتر محل اعتماد و اطمنان واقع میشوند و اگر هم این نظر همان نظری است که میخواهند و کلای مجلس بوزارت نرسند لاف باید در اینجا بنویسیم قبل از انتخاب و اگر آن نظر را ندارند که بدون دلیل محروم شدن نکنند زیرا اینطور معلوم میشود که تصور شده که در صورت ممکن است رأی را از سادگی بپندارند

مخبر - مذاکرات آقا در این قسمت بنده شنیدم بعد از فرمایند **وزیر مالیه** - البته نظر این نبوده است که بنده و مجلس حق انتخاب شدن داشته باشند رأی اکثریت مجلس در تحت غرض واقع شود خیر مجلس بالاخر و محترم تر از آن است که همچو اقدامی بنماید یا همچو فکری نسبت به او بشود البته برای این بوده است که دو سؤال نداشته باشند دو سؤال بیاسنی جمع شود از این نقطه نظر است و همین جهت است که عضو اداری را هم نوشته اند زیرا ممکن است که انتخاب نشوند و از آن طرف هم استهزا بدهند از لحاظ نداشته دو سؤال بوده است (صحیح است)

رئیس - آقای تاجی

مسعود تاجی - بنده خواستم از آقای وزیر مالیه سؤال کنم دلیل اینکه در اینجا اختیارات محدود شده است که از میان مستخدمین رسمی دولت باشند چیست زیرا ممکن است اشخاصی باشند که سابقه استخدام رسمی نداشته باشند لایق هم داشته باشند ولی قبلاً مقام رسمی نداشته باشند و فرودشان از این ماده چیست بفرمایند که بنده هم بفهمم

وزیر مالیه - بنظر بنده دلایل خیلی روشن است اول توضیح بدم آن سببی را که آقا فرمودند چون اسباب این شد که آقایان درست مطالب را توجه

تکرارند و مورد اعتراض قرار دادند یعنی روشن نبود بیان اولادان را توضیح بدهم (باقی - بیان بنده روشن بود) خوب معلوم میشود که روشن نبود چون عده از آقایان اعتراض کردند حالا بنده توضیح میدهم که روشن بشود آقا مقصودشان این است که يك اشخاصی که سابقه خدمت رسمی داشته باشند ولی آنان مشغول و مستخدم رسمی نباشند یعنی متقاعدین ۲۷ شهریور اشخاصی هستند که سابقه خدمت داشته اند ولی متقاعد شده اند قانون هم نوشته که اینها دیگر نمی توانند وارد خدمت شوند مگر با شرایط عادی یعنی بارنه يك اگر مقصودشان آنها است و عقیده ایشان این است که این قبیل اشخاص را آیا ضرورتی دارد که عضو دیوان محاسبات بکنیم یا خبر بنده عقیده ندارم تا بل زیاد می نماید و هم

رئیس - آقایانیکه با ماده سوم موافقند دارند قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند) تصویب شد. ماده چهارم

ماده چهارم - مدعی العموم دیوان محاسبات از طرف وزیر مالیه و بموجب فرمان همابونی تعیین خواهد شد

رئیس - موافقین با ماده چهارم قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد. ماده پنجم فرالت میشود

ماده پنجم - همبزمین دیوان محاسبات و اعضاء دفتری دیوان مزبور را وزیر مالیه در حدود مقررات فنون استخدام همین میکند.

رئیس - موافقین با ماده پنجم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ششم

حدود و وظائف دیوان محاسبات (فصل اول در کلیات)

ماده ششم - دیوان محاسبات و اهل قوانین و نظامات در عایدات و مخارج و اموال دولتی نظارت و تنقیح میکند.

رئیس - اشکالی ندارد موافقین با ماده ششم قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند) تصویب شد. ماده هفتم

ماده هفتم - دیوان محاسبات در حدود قوانین و نظامنامه های مربوطه حساب های وزارتخانه ها و ادارات مستقره دولتی و صاحبان جمع را رسیدگی کرده در صورت صحت تصدیقنامه مطالبت و مفاصا میدهد.

مشاهده کنند از ثبت آن امتناع نموده و دلائل خود را بتوسط رئیس کل بوزارتخانه یا اداره مستقل مربوطه و وزارت مالیه ارسال میدارد هرگاه وزارتخانه یا اداره مربوطه بدلائل دیوان محاسبات متقاعد نشد باید موضوع را بهیئت وزراء رجوع کند هیئت وزراء در صورتیکه نظر وزارتخانه با اداره مربوطه را تصدیق کرد بدیوان محاسبات تکلیف تجدید نظر خواهد نمود اگر دیوان محاسبات پس از تجدید نظر نیز بعهده اول خود باقی ماندند مورد بحث را با قید نظر خود تسجیل نموده و در موقع راپورت سالیانه و لایحه تفریح بودجه راپورت آنرا بمجلس شورای ملی خواهد داد.

رئیس - آقایانیکه با ماده یازدهم موافقت فرمایند (عده زیادی برخاستند) تصویب شد. ماده دوازدهم:

ماده دوازدهم - مسئولیت وزراء با تسجیل دیوان محاسبات مرتفع نمیشود

رئیس - اشکالی نیست؛ آقای طباطبائی فرمایشی داشتند **طباطبائی دیا** - عرض کنم که بنده عقیده مندم که اینجا ادارات مستقل دولتی هم در ماده علاوه شود و نوشته شود: مسئولیت وزراء و رؤسای ادارات مستقله با تسجیل دیوان محاسبات مرتفع نمیشود.

رئیس - اشکالی نیست؟ آقایانی که با ماده دوازدهم موافقت دارند قیام فرمایند (اغلب برخاستند)

رئیس - تصویب شد. ماده سیزدهم:

ماده سیزدهم - دیوان محاسبات مراقبت خواهد کرد که مخارج از بودجه و اعتبارات مصوبه تجاوز ننماید

رئیس - مخالفی نیست. آقایان موافقین قیام فرمایند (اکثر قیام کردند) تصویب شد. ماده چهاردهم:

(فصل سوم - در نظارت در وصول عایدات و اموال نقدی و جنسی دولت)

ماده چهاردهم - وزراء و رؤسای ادارات مستقله هم ساله صورت عواید و مخارجی را که در دوره عمل توسط

ادارات تابعه آنها بعمل آمده بدیوان محاسبات میفرستند

رئیس - آقایان موافقین با ماده چهاردهم قیام فرمایند (اغلب برخاستند) تصویب شد. ماده پانزدهم:

ماده پانزدهم - حساب صندوق تحویلداران دولتی در حدود نظامنامه های مربوطه با تعیین کاتبه موجودی صندوق اعم از عقود و اسناد در آخر هر سال تقدیم دیوان محاسبات میشود

رئیس - موافقین با ماده پانزدهم قیام فرمایند (عده قیام نمودند) تصویب شد. ماده شانزدهم:

(فصل چهارم - در معاینه بحساب وزراء)

ماده شانزدهم - صورت حسابی که هر يك از وزراء و رؤسای ادارات مستقله طبق ماده چهاردهم در آخر هر دوره عمل باید بدهند با محاسبات کل مالیه قبل از پیشتهاد به مجلس شورای ملی بتوسط وزیر مالیه بدیوان محاسبات داده خواهد شد.

رئیس - آقایانی که با ماده شانزدهم موافقت فرمایند (عده زیادی قیام کردند) تصویب شد. ماده هفدهم:

ماده هفدهم - دیوان محاسبات حساب وزارتخانه ها و ادارات مستقله را با محاسبات کل مالیه تطبیق کرده و مطابقت آنها را با قوانین بودجه و سایر قوانین مربوطه می سنجد. نتیجه حسابهای مزبوره را با حسابهای صاحبان جمع که موافق ماده پانزدهم بدیوان محاسبات تسلیم میشود مقایسه کرده و در موافقیکه لازم بداند ریز حساب و اصل صورت حسابها را رسیدگی نموده هرگونه سندی برای اینکار لازم داشته باشد از مقامات لازمه میخواهد ویس از رسیدگی تصدیقنامه مطابقت که در ماده هفت قید شده است میدهد.

رئیس - موافقین با ماده هفدهم قیام فرمایند (اغلب نمایندگان برخاستند) تصویب شد. ماده هیجدهم:

ماده هیجدهم - دیوان محاسبات حسابهای را که رسیدگی کرده بانضمام صورت جلسه خود بوزارت مالیه می فرستد.

رئیس - آقایانی که با ماده هیجدهم موافقت فرمایند

(جمع کفبری برخاستند) تصویب شد. ماده نوزدهم :
 ماده نوزدهم - رأیبری که در خصوص فقرات ذیل نوشته خواهد شد بصورت جلسه ماده فوق ضمیمه شده بالا بجه قانونی تفریح بودجه بتوسط وزیر مالیه بمجلس شورای ملی پیشنهاد میشود :
 ۱ - ملاحظات دیوان محاسبات در باب اینکه ادارات مختلفه دولتی چگونه قواعد اداری را چه با امور مالی را مجری داشته اند.
 ۲ - تغییرات و اصلاحاتی که برای تکمیل قوانین و نظامنامه های مالی و قواعد محاسبه و جوه دولتی مقتضی می دانند.
 رئیس - آقایان موافقین با ماده نوزدهم قیام نمایند
 (جمع کفبری برخاستند) تصویب شد. ماده بیستم :
 ماده بیستم - رسیدگی و تصدیق حسابهای وزارتخانهها و محاسبات کل مالیه و مذاکرات راجع به لایحه قانونی تفریح بودجه و راپرت مذکور در ماده نوزده باید در هیئت عمومی دیوان محاسبات بعمل آید.
 رئیس - کسانیکه با ماده بیستم موافقت دارند قیام فرمایند (عده برخاستند) اکثریت است. ماده بیست و یکم :
 ماده ۲۱ - دیوان محاسبات درباره حسابهای مأمورینی که مأمور با تصدی دریافت و پرداخت و محافظه رجوه دولتی و با اجتناسی که در حکم نفوذ است هفتند رسیدگی کرده و حکم میدهد دیوان محاسبات نسبت بحساب صاحبان جمع اموال دولت رسیدگی کرده و تصدیق میدهد
 رئیس - موافقین با این ماده قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد. ماده بیست و دوم :
 ماده ۲۲ - احکام دیوان محاسبات در مورد حسابهای مذکوره بدون استیناف خواهد بود
 رئیس - آقایان موافقین با ماده بیست و دو قیام فرمایند
 (اغلب قیام کردند) تصویب شد. ماده بیست و سوم قرائت میشود.
 ماده ۲۳ - در موارد ذیل دیوان محاسبات رأساً

حکم به تسلیم صورت حساب خواهد کرد :
 ۱ - در صورتیکه در موارد مقرر صاحب جمع صورت حساب را تسلیم نکرده باشد.
 ۲ - در وقوع انفصال صاحب جمعی از مأموریت خود.
 ۳ - وقتی که در یکی از ادارات تشخیص داده شود صندوق صاحب جمعی کسر پیدا کرده است. در هر يك از این سه موقع مدنی که باید در ظرف آن صورت حساب تسلیم شود در حکم دیوان محاسبات معین خواهد شد و حکم مزبور با تمام مدعی العموم و بتوسط اداره متبوعه صاحب جمع به شارالیه ابلاغ میشود.
 رئیس - موافقین با ماده بیست و سوم قیام فرمایند (اکثر برخاستند)
 رئیس - تصویب شد. ماده بیست و چهار
 ماده ۲۴ - هرگاه مدنی که از طرف دیوان محاسبات معین شده منقضی شود و صاحب جمع مزبور صورت حساب را تسلیم ننماید دیوان محاسبات میتواند بجرم این امر حکم کند تا باینکه که از نصف حقوق و مدد معاش سالیانه او متجاوز نباشد از مقرری آن صاحب جمع کسر شود و نیز میتواند با اهمیت مورد و پس از رسیدگی بدرجه قصور یا تقصیر حکم انفصال موقت یا دائم او را صادر نماید - این اقدام مانع نخواهد بود که اگر صاحب جمع مرتکب عملی که مشمول یکی از قوانین جزائی است شده باشد برای آن عمل در دیوان جزای عدالت دولت تعقیب شود. اگر صاحب جمعی که محکوم به کسر حقوق شده بازم از ارائه حساب امتناع نماید بحکم دیوان محاسبات حساب صاحب جمع با تمام مدعی العموم مرتب و بدیوان محاسبات تسلیم میشود که پس از رسیدگی درباره آن حکم صادر کنند هر نوع مخارجی که از این باب حاصل شود بعهده صاحب جمع است.
 رئیس - آقایانی که با ماده بیست و چهار موافقت قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد. ماده بیست و پنجم :

ماده ۲۵ - دیوان محاسبات پس از رسیدگی بحساب در باب نتیجه آن حکم صادر میکند این حکم قابل اعتراض است.
 رئیس - موافقین با ماده ۲۵ قیام فرمایند. (اکثر قیام نمودند) تصویب شد. ماده بیست و ششم :
 ماده ۲۶ - مدعی العموم حق دارد از هر حسابی که مشمول این قانون باشد اطلاع بهرسانند.
 رئیس - آقایانیکه ماده ۲۶ را تصویب میکنند قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند) تصویب شد. ماده ۲۷ قرائت میشود :
 ماده ۲۷ - هرگاه دیوان محاسبات در ضمن رسیدگی حساب عملی مشاهده کند که مشمول یکی از قوانین جزائی است موضوع را بتوسط مدعی العموم دیوان محاسبات برای تعقیب بوزارت عدلیه اطلاع خواهد داد.
 رئیس - موافقین با ماده ۲۷ قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده بیست و هشتم :
 ماده ۲۸ - محاکمات راجع بحساب در دیوان محاسبات علنی است.
 رئیس - موافقین با این ماده قیام فرمایند (اکثر برخاستند)
 رئیس - تصویب شد ماده بیست و نه قرائت میشود.
 ماده ۲۹ - احکام دیوان محاسبات بطریق فوق العاده در تحت در عنوان ممکن است طرف ابراد واقع شود :
 ۱ - بعنوان نقض حکم - ۲ - بعنوان تجدید نظر.
 اقدام بدو وسیله فوق ممکن است هم از طرف صاحب جمع و هم از طرف مدعی العموم بعمل آید اعتراض بانقضای نقض موجب توقیف احکام اصلی نمیشود مهلت تقاضای نقض از تاریخ ابلاغ حکم بصاحب جمع یکماه است.
 رئیس - آقایان موافقین با این ماده قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند)
 رئیس - تصویب شد. ماده سیام قرائت میشود.
 ماده ۳۰ - تقاضای نقض حکم فقط در مواردی است

که ادا شود بر اینکه دیوان محاسبات از حدود اختیارات خود تجاوز کرده و یا مرجعیت آن کار را نداشته و با آنکه قانون را از روی صحت تفسیر نکرده است و با از اصول محاکمات تخلف نموده و این تخلف بدرجه اهمیت داشته باشد که توان حکم صادر را حکم قانونی دیوان محاسبات دانست لایحه این تقاضا بشورای دولتی پیشنهاد میشود و حکم شورای دولتی بتوسط وزارت مالیه بدیوان محاسبات ابلاغ میگردد مادام که شورای دولتی تشکیل نشده لایحه تقاضای نقض به هیئتی مرکب از سه نفر از مستشاران یا رؤسای شعبه دیوان تمیز و دوتفر از اعضای قائم مقام مذکور در مواد ۱ و ۲ رجوع خواهد شد - طرز تشکیل هیئت بموجب نظامنامه معین میگردد
 رئیس - موافقین با ماده سیام قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد. ماده سی و یکم قرائت میشود
 ماده ۳۱ - در صورتیکه حکم دیوان محاسبات نقض شود موضوع در هیئت عمومی دیوان مزبور مورد رسیدگی شده و حکم نهائی صادر میشود
 رئیس - موافقین با ماده سی و یکم قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند)
 رئیس - تصویب شد. ماده سی و دو قرائت میشود.
 ماده ۳۲ - تقاضای تجدید نظر در مواقع ذیل قبول میشود.
 ۱ - اگر سهوی در نوشتن فقرات حساب یا در عمل حساب شده است.
 ۲ - اگر بواسطه معاینه سایر حسابها و یا بنحو دیگر ثابت شود که چیزی از قلم افتاده یا دو دفعه بحساب آمده است.
 ۳ - اگر پس از صدور حکم اسناد تازه بدست آمده باشد بشرط آنکه ثابت شود اسناد مزبور در موقع تصدیق حساب موجود بود، و صاحب جمع نتوانسته است بدست بیاورد.
 ۴ - اگر آن حکم از روی اسناد جعلی صادر شده باشد

در سه شق اخیر بعد از انقضای مدت سه سال از تاریخ صدور حکم تقاضای تجدید نظر وقتی قبول خواهد شد که صاحب جمع ثابت نماید که فقط در ماه است فقرات از قام افتاده یا فقرات مکرر شده و امتنعت شده است یا امتناع جدیدی بدست آورده و یا تصدیقی که در مقامات رسمی از بابت جعلیت سند داده شده است یا مستحضر او رسیده است رئیس - آقایانی که ماده سی و دورا تصویب میکنند قیام فرمایند. (اکثر قیام نمودند) تصویب شد. ماده سی و سوم قرائت میشود.

ماده سی و سوم - تجدید نظر ممکن است بنا بر تقاضای دیوان محاسبات یا مدعی العموم وقوع یابد در این صورت در موقع مذاکرات صاحب جمع یا وکیلش باید حضور داشته باشد. مدت تقاضای تجدید نظر همان است که در ماده سی و دو ذکر شده.

رئیس - آقایان موافقین با ماده سی و سوم قیام فرمایند (عده زیادی برخاستند) تصویب شد. ماده سی و چهارم:

ماده سی و چهارم - تجدید نظر فقط نسبت به قسمتهایی که در حساب موافق ماده سی و دو مورد ایراد واقع شده و تصمیماتی که نتیجه این عمل است مؤثر خواهد بود.

رئیس - آقایانی که با ماده سی و چهارم موافقت دارند قیام فرمایند (اغلب قیام کردند) تصویب شد. ماده سی و پنجم:

ماده سی و پنجم - احکام دیوان محاسبات باید برای اجراء بنسبت مدعی العموم بوزارتخانه متبوعه صاحب جمع ابلاغ شود.

رئیس - موافقین با ماده سی و پنجم قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد. ماده سی و ششم: ماده سی و ششم - تأویل و تغییر احکام دیوان محاسبات با خود دیوان محاسبات است

رئیس - اشکالی ندارد. آقایان موافقین با این ماده قیام فرمایند (عده زیادی برخاستند) تصویب شد. ماده سی و هفتم: ماده سی و هفتم - طرز احتساب مدت مهلت های مقرر

در این قانون بر طبق قواعدی است که در قانون سریع محاکمات و اصول محاکمات حقوقی اصلاح شده مقرر است.

رئیس - موافقین با ماده سی و هفتم قیام فرمایند (اغلب برخاستند) تصویب شد. ماده سی و هشتم: ماده سی و هشتم - طرز رسیدگی دیوان محاسبات و سایر امور مربوطه بدیوان مزبور بموجب نظامنامه های وزارت مالیه معین خواهد شد.

رئیس - آقایان موافقین با ماده سی و هشتم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده سی و نهم: ماده سی و نهم - حساب و مخارج و اموال و همچنین اسناد راجع به معاملات و تعهدات و تصویب مخارجی که افتاء و مداخله در آن برخلاف مصالح مملکت باشد مشمول مقررات این قانون نخواهد بود. این نوع مخارج و اموال و اسناد بموجب نظامنامه که بتصویب هیئت وزراء خواهد رسید معین می گردد

رئیس - آقایانیکه با ماده سی و نهم موافقت قیام فرمایند (اکثر قیام کردند) تصویب شد. ماده چهارم: ماده چهارم - دیوان محاسبات در درجه اول باید بحسابهای سالی که تشکیل می شود رسیدگی نماید رسیدگی به حسابهای قبل موقوف بختم رسیدگی حساب سال جاری است

رئیس - موافقین با ماده چهارم قیام فرمایند (عده کثیری قیام کردند) تصویب شد. ماده چهارم و یکم: ماده چهارم و یکم - قانون دیوان محاسبات مصوبه سفر ۱۳۲۹ قمری نسخ و این قانون از تاریخ تصویب قایل اجرا است

رئیس - مخالفی ندارد. آقایان موافقین با این ماده قیام فرمایند (اغلب قیام کردند) تصویب شد. مذاکره در کلیات ثانی است. مخالفی نیست؟ (اظهاری نشد) رای میگیریم بجمعوع قانون آقایانیکه موافقت دارند قیام فرمایند (اکثر نمایندگان برخاستند) تصویب شد.

[۵- سوال آقای دکتر طاهری و جواب آقای وزیر امور خارجه] رئیس - آقای دکتر طاهری راجع بدو سوالی که

داشتید من وزیر امور خارجه را آگاه کرده ام ایشان برای دادن جواب مهیا و آماده هستند. میتوانستند سؤال کنید

دکتر طاهری - بنده دو سوالی که داشتم از آقای وزیر امور خارجه یکی راجع به موضوع باسیدوست که چندی پیش آقای فهیمی سوالی کردند و آقای وزیر امور خارجه شرحی در این موضوع توضیح دادند و وعده دادند نتیجه اقداماتشان را بعد با اطلاع مجلس شورای ملی برسانند. چون تا کون اطلاعی در این باب نداده بودند خواستم به اینم که اگر ممکن است اقداماتی را که در این مدت شده است با اطلاع مجلس برسانند این يك موضوع. موضوع دیگر اینکه یکی از جرائد پاریس موسوم به «اتر و اسپون» موخه ۲۱ دسامبر شرحی نوشته بود که در پارلمان فرانسه یکی از نمایندگان از وزیر امور خارجه سؤال می کند که دولت فرانسه چه اقدامی برای حفظ حقوق اتباع فرانسه که دارای اسهامی در راه آهن جلفا و تبریز هستند کرده است. یعنی برسیه است که دولت فرانسه چه اقدامی برای حفظ حقوق سهام داران و اشخاصی که در راه آهن جلفا و تبریز هم دارند کرده است و وزیر امور خارجه هم جواب داده است که خیر هنوز اقدامی نشده است و حالا مشغول هستیم اینها يك چیزهایی است که بنظر بنده چیز خیلی تازه آمد (صحیح است) زیرا که ما برای غیر از دولت در راه آهن جلفا و تبریز برای کسی حقوقی قائل نبودیم و نشنیده بودیم (صحیح است) چون البته وزارت امور خارجه از این موضوع مستحضر هستند خواستم از آقای وزیر امور خارجه سؤال کنم که چه اطلاعی از این موضوع دارند و موضوع چه چیز است که برای استحضار خاطر آقایان نمایندگان توضیح بدهند (صحیح است)

وزیر امور خارجه (آقای کاظمی) - اول در جواب سوال اول نماینده محترم در موضوع قضیه مدیر کمربک باسیدوست مرض میرسانم که بعد از توضیحاتی که در جلسه ۲۹ بهرماه گذشته در این مجلس محترم عرض کردم مذاکرات جدی در طهران و لندن تعقیب شد و کتباً و شفاهاً تقاضاهای

لازم بعمل آمد چون عناوینی که از طرف دولت انگلستان می شد با نظریات دولت ایران موافقت نداشت و اظهاراتشان قانع کننده نبود باز هم اقدامات تعقیب شد تا اینکه بالاخره از طرف دولت انگلیس توضیحاتی چه کتباً و چه شفاهاً بدولت شاهنشاهی داده شد مبنی بر اینکه این پیش آمد از روی اشتباه و بدون سوء نیت و قصد توهین بوده است و در ضمن در اواسط آذرماه گذشته قوالدا که من غیر حق انگلیس ها در باسیدوست وارد کرده بودند احضار نموده و تأسیساتی را هم که اخیراً در آنجا بدون اجازه کرده بودند بهم زدند.

تأیاً - در موضوع سؤال دوم از مندوبات روزنامه که نماینده محترم اشاره فرمودند و همینطور بعضی جراید دیگر فرانسه که در این باب نوشته اند وزارت خارجه اطلاع دارد و تفصیل قضیه از این فرار است که: در سال ۱۳۳۱ هجری (یعنی بیست و یکسال قبل) بانک سابق استقراض در تحت تأثیر وضعیات موجوده وقت امتیاز راه آهن جلفا و تبریز و صوفیان بشرقخانه را بدست آورده و این امتیاز که بتصویب مجلس شورای ملی رسیده و قانونیت و سندیت نداشته از طرف بانک استقراضی سابق بدولت سابق تزاری روسیه منتقل شده و در هنگام جنگ بین المللی از طرف دولت سابق روسیه راه آهن از جلفا تا تبریز امتداد داده شده ولی مسلم است که چون بر طبق نص صریح قانون اساسی ساخته شدن راه آهن و اعطای امتیاز موقوف بتصویب مجلس شورای ملی است هیچوقت ملت و دولت ایران - تحت قانونیت و رسمیت برای این عمل قائل نبوده اند (صحیح است) و بعدها اینطور ادعا شده است که بعضی از اتباع فرانسه سهامی برای ساختمان این راه آهن خریداری کرده اند گذشته از اینکه چنین امتیازی برخلاف مشروطیت ایران بوده دولت جدیداً تأسیس جمهائیر شوروی هم در سال ۱۳۲۹ در موقع انعقاد عهدنامه با دولت ایران برای اینکه خسارات وارده از قشون دولت تزاری را بایران تاحدی جبران نماید در ضمن مطالب دیگر به موجب ماده دهم عهدنامه حوت ۱۳۲۹ خطوط راه آهن از جلفا به تبریز و از صوفیان بدریاچه رضائیه را بنام اینه و وسائل قلبه و متعلقات دیگر آن بلاعوض بملکیت قطعی ایران واگذار نمود و راه آهن به تصرف

قانون

اجازه پرداخت نهیهدات معوقه تشکیلات نظامیه از عمل بودجه سال ۱۳۱۲

ماده واحده - وزارت مایه مجاز است از مبلغ پنجاه هزار ریال اعتباریکه برای پرداخت نهیهدات معوقه بلا عمل در بودجه سال ۱۳۱۲ تشکیلات کل نظامیه منظور است مطابق صورت جزء ضمیمه دیون معوقه آن اداره را بپردازد -
این قانون که مشتمل بر یک ماده و صورت ضمیمه است در جلسه بیست و چهارم دیماه یکهزار و سیصد و دوازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

شرح	مبلغ		ملاحظات
	ریال	دینار	
۱ خرج سفر سرهنگ فضل الله خان آقاخان در ۲۱۰ و ۲۰۹	۴۱۲۲۲۰		
۲ فوق الماده میرزا حبیب الله خان شهردار در ۲۱۰	۴۱۰		
۳ خرج سفر میرزا حبیب الله خان شهردار در ۲۱۰	۹۱۶		
۴ کرایه خانه صبحه از ۲۵ الی آخر دیماه ۲۱۰	۱۸۰۰		
۵ کرایه خانه صبحه در مهر ماه ۲۱۰	۱۲۰۰		
۶ کرایه خانه صبحه از اول آبان تا ایت ۲۵ آذر ۲۱۰	۲۲۰۰		
۷ بابت مخارج حل کلاه بخورستان	۱۲۰	۲۵	
۸ مخارج مراجعت ذبیح الله خان مقصدی	۸۰		
۹ قیمت چراغ گردسوز	۱۰۶		
۱۰ خرج سفر غلام حسین خان بهزادی	۲۴۰		
۱۱ مخارج مسافرت نایب حسینیان و صاحبش	۱۹۹۱	۲۰	
۱۲ اجرت دوخت ایامی مجوسین	۴۱۷		
۱۳ اجرت رنگ و پیچ و لیمه	۲۵۰		
۱۴ اجرت عملیات کارخانجات و معبوس مرکزی	۲۳۲۵		
۱۵ اجرت عملیات معبوس مرکزی	۱۰۰۹	۵۰	
۱۶ قیمت آهن گالغان	۲۵۸۲	۶۰	
۱۷ اجرت عملیات معبوس مرکزی	۱۶۳۹		
۱۸ قیمت چرخ کفاشی و خیاطی	۱۸۲۵	۴۵	
۱۹ اجرت روزانه پسر ابراهیم نجلار	۶۵۲	۲۰	
۲۰ اجرت عملیات	۱۰۹	۵۰	
۲۱ قیمت چوب خریداری جهت کارخانجات	۶۱۸		
۲۲ اجرت عملیات	۱۰۲۷		
۲۳ اجرت عملیات	۲۱۵	۵۰	
۲۴ بقیه مخارج جرافانی در ۱۳۱۱	۱۶۸۲	۶۰	
۲۵ بابت خرج سفر سرهنگ سبیلی از طهران بکردستان	۶۲۱		
۲۶ بابت خرج سفر احمد خان فرخ خان از بیرجند به طهران	۸۷۱		
۲۷ بابت خرج سفر سلطان محمد کاشانی میرزا جهانمیزی از طهران بکردستان	۹۶۰		
۲۸ بابت خرج سفر دو نفر آزان مأمور شاهی سید حسنخان نمره ۱۰۲ و محمد حسینیان نمره ۵	۲۱۴		
۲۹ اجرت ۲۹ روزه اسفند ۱۳۱۱ آشپز مدرسه	۲۲۰		
۳۰ قیمت دوا حبیب الله آزان	۲۱۰		
۳۱ طلب کبابی آراک بابت لوازم چراغ برق به مبلغ ۱۵۰/۱۰۰ ریال	۱۱۶۰		ملا این مبلغ داده میشود
۳۲ طلب استاذ احمد آمان کوب بابت شپروانی معبوس ۸۷۰۰ ریال	۲۰۱۲۷۰		« « « «
۳۳ بابت بقیه مخارج انومیل نظامیه وشت در ۲۱۰	۶۷۸	۲۰	
۳۴ بابت حقوق مسلمان احمد خان فولادی در ۲۰۷ و ۲۰۸	۱۲۵۱	۲۴	
جمع کل	۱۷۵۱۲۴		

صورت فوق ضمیمه قانون اجازه پرداخت نهیهدات معوقه تشکیلات نظامیه از عمل بودجه ۱۳۱۲ بوده و صحیح است - رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

دولت ایران درآمد چندماه بعد از انعقاد معاهده مزبور دولت فرانسه بداین باب بدولت ایران مراجعه نمود در همان وقت جواب داده شد که برطبق عهدنامه حوت ۱۲۹۹ منقده بین ایران و جماهر شوروی راه آهن تبریز و جلفا و کلیه ممالکات و منقعات آن بدون هیچ فید و شرطی بدولت ایران واگذار شده و دولت ایران ازاین که این راه آهن بچه ترتیبی ساخته شده استحضاری ندارد (صحیح است) و اگر صاحبان سهام فرانسه در این معامله دخالتی داشته اند آنها را در مقابل دولت ایران ذبیح نمیداند (صحیح است) و بازم چند مرتبه دیگر دولت فرانسه تجدید مطلع کرده و بهین ترتیب از طرف دولت ایران جواب داده شده است سابقه امر بطریق است که عرض شد و امروزه هم نظر دولت دعاین امر کاملاً مطابق باروه ایست که تا بحال تعقیب شده (صحیح است)

و بدلال مروضه و مخصوصاً باین جهت که در ماده دهم عهدنامه حوت ۱۲۹۹ بدولت شوروی تصریح شده که تمام آن مؤسسات بلاعوض بملکیت قطعی ایران واگذار گردیده و هیچگونه اشاره بوضوح ادعایه نشده دولت ایران هیچ نوع حقی برای کسی دعاین راه آهن نمیشناسد (صحیح است) و این نظر را در آیه زیر کاملاً تعقیب خواهد نمود. (صحیح است)

۶ - موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه]
رئیس - چیز دیگری در دستور نداریم اگر اجازه بفرمایید جلسه را ختم کنیم (صحیح است)

جلسه آیه هم بکشنه اول بهمن ماه سه ساعت قبل از ظهر دستور اوابیح موجوده -
(مجلس ده ساعت و ده دقیقه بعد از ظهر ختم شد)
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

اصلاح بودجه سال ۱۳۱۲ تشکيلات كل نظيه

ماده واحده - وزارت ماليه مجاز است كه مبلغ يكصد هزار ريال از اعتبار ماده ۱ فصل اول بودجه سال ۱۳۱۲ تشکيلات كل نظيه كسر و بماده ۱۰ (اعتبار ترميم و كسر مواد ۱ الي ۹) اضافه نمايد.
اين قانون كه مشتمل بر يك ماده است در جلسه يست و چهارم ديبانه يکهزار و سيمد و دوازده شمسي تصويب مجلس شورای ملي رسيد
رئيس مجلس شورای ملي - دادگر

قانون

راجع به ديوان محاسبات

در تاسيس و تشكيل ديوان محاسبات

ماده ۱ - ديوان محاسبات داراي سه شعبه است هر شعبه مرکب از يك رئيس و دو مستشار رئيس شعبه اول سمت رياست كل ديوان محاسبات را خواهد داشت

ديوان محاسبات داراي سه عضو قائم مقام و هر يك از شعب بدمه كافي داراي مدير خواهد بود

ماده ۲ - براي ديوان محاسبات يك نفر مدير العموم و بدمه كافي و وكيل عمومي معين ميشود

ماده ۳ - الف - انتخاب اعضاء ديوان محاسبات بطريق ذيل بعمل ميآيد

وزير ماليه ۲۲ نفر از ميان مستخدمين رسمي دولت به مجلس شورای ملي پيشنهاده خواهد نبود مجلس از بين آن اشخاص ۱۸ نفر را معين ميكند كه وزير ماليه نفر آنها را بر رياست و عضويت شعب سه گانه ديوان محاسبات منصوب نمايد - ب - هر ديگر عضو قائم مقام يودم و در موارد ذيل بر رياست شعب يا عضويت ديوان محاسبات منصوب ميشوند

۱ - در مورد فوت يا استعفاء يا تقاعد يکي از رؤساء يا اعضاء شعب

۲ - اگر وزير ماليه بغير يکي از رؤساء يا اعضاء ديوان محاسبات را لازم به بيستد

انتخاب اعضاء ديوان محاسبات از طرف مجلس هر سه سال يك مرتبه تجديد خواهد شد - اعضاء سابق را مجدداً ميتوان انتخاب كرد اگر در موقع تجديد انتخاب مجلس تعطيل باشد اعضاء سابق بكار خود ادامه داده و در دو ماه اول پس از افتتاح مجلس تجديد انتخاب بعمل خواهد آمد

ب - اشخاص ذيل نهي نتوانند بر رياست يا عضويت ديوان محاسبات منصوب شوند بلكه اينكه قبل از انتصاب به سمت هاي مزبور از شغل خود استعفاء دهند :

۱ - نيابتدكان مجلس شورای ملي و اعضاء انجمن هاي بايدي - ۲ - كسانيكو داراي شغل دولتي يودم و يا تصدي يکي از معاملات دولتي باشند

تبصره ۱ - استعفايي كه براي قبول رياست يا عضويت ديوان محاسبات داده ميشود موجب تنزيل رتبه نخواهد شد

تبصره ۲ - در هر مورد كه يکي از اعضاء ديوان محاسبات بطور موقت غائب باشد رئيس كل ديوان مزبور يکي از اعضاء قائم مقام را موقتهاً بجاي او دعوت خواهد كرد در اين مورد مقررات بند (ب) رعایت نخواهد شد

ماده ۴ - مدعي العموم ديوان محاسبات از طرف وزير ماليه و به موجب فرمان مهابوتي معين خواهد شد

ماده ۵ - وزير ديوان محاسبات و اعضاء دفتر ديوان مزبور را وزير ماليه در حدود مقررات قانون استخدام معين ميكند

حدود و وظائف ديوان محاسبات

فصل اول - در كليات

ماده ۶ - ديوان محاسبات و افق قوانين و نظامات در عايدات و مخارج و احوال دولتي نظارت و تفتيش مينمايد

ماده ۷ - ديوان محاسبات در حدود قوانين و نظامنامه هاي مربوطه حسابهاي وزارتخانه ها و ادارات مستقله دولتي و صاحبان چيچ را رسيدگي كردم در صورت محت حساب تصديقه نامه مطابقت و مفاصاه بدهد

ماده ۸ - ديوان محاسبات ميتواند از وزارتخانه ها و ادارات در حدود مقررات هر نوع اطلاع و مبارك و استادي كه متعلق به عايدات و مخارج دولت است خواسته و مستقيماً با آنها مكاتبه نمايد

فصل دوم - تفتيش در مخارج

ماده ۹ - در حدود نظامنامه هاي مربوطه كليه اسناد راجع به مفاصلات و تهيدات و تصويب مخارج بايد در ديوان محاسبات ثبت و تسجيل كردم

ماده ۱۰ - در صورتيكه اسناد يذكوره در ماده فوق در ديوان محاسبات تسجيل نشده باشد ديوان مزبور در موقع دادن راپرت سالانه مورثي از آن اسناد و احكام و ميزاني كه برخزانة دولت از آن راه تحويل ميشود جدا گانه تنظيم كردم و بلايجه تفريغ بودجه شبيهه ميكند

ماده ۱۱ - هرگاه ديوان محاسبات در سندي كه براي تسجيل فرستاده شده تخلفي از نظامات و قوانين مشاهده كند از ثبت آن امانت نخواهد و دلایل خود را بنوسط رئيس كل وزارتخانه با اداره مستقل مربوطه و وزارت ماليه ارسال ميدهد هرگاه وزارت خانه يا اداره مربوطه بدلايل ديوان محاسبات متقاعد نشد بايد موضوع را به پست وزير رجوع كند - هيات وزراء در صورتيكه نظر وزارتخانه با اداره مربوطه را تصديق كرد بدويان محاسبات تكليف تجديد نظر خواهد نمود -

اگر ديوان محاسبات پس از تجديد نظر نيز به قديم اول خود باقي ماند سند مورد بحث را يا قيد نظر خود تسجيل نموده و در موقع راپرت سالانه و بلايجه تفريغ بودجه راپرت آرا به مجلس شورای ملي خواهد داد

ماده ۱۲ - مسئوليت وزراء يا تسجيل ديوان محاسبات مرتفع نميشود

ماده ۱۳ - ديوان محاسبات مراقبت خواهد كرد كه مخارج از بودجه و اعتبارات مصوبه تجاوز ننمايد

فصل سوم - در نظارت در وصول عايدات و احوال تقدي و جنسي دولت

ماده ۱۴ - وزراء و رؤساي ادارات مستقله هم سه ساله صورت عرايد و مخارجي را كه در دوره عمل توسط ادارات آنها بعمل آمده بدويان محاسبات ميفرستند

ماده ۱۵ - حساب بندوقي محويلداران دولتي در حدود نظامنامه هاي مربوطه با تعيين كليه وجوهي بندوقي اعم از نفود و اسناد در آخر هر سال تقديم ديوان محاسبات ميشود

فصل چهارم - در مفاصله بحساب وزراء

ماده ۱۶ - صورت حسابي كه هر يك از وزراء و رؤساي ادارات مستقله طبق ماده ۱۴ در آخر هر دوره عمل بايد

بدهند با محاسبات کل مالیه قبل از پیشنهاد به مجلس شورای ملی توسط وزیر مالیه بدیوان محاسبات داده خواهد شد.
 ماده ۱۷ - دیوان محاسبات حساب وزارتخانه ها و ادارات مستقره را با محاسبات کل مالیه تطبیق کرده و مطابقت آنها را با قوانین بودجه و سایر قوانین مربوطه می سنجد. نتیجه حسابهای مزبور را با حسابهای صاحبان جمع که موافق ماده ۱۵ بدیوان محاسبات تسلیم میشود مقایسه کرده و در موافقتی که لازم بداند ریز حساب و اصل صورت حسابها را رسیدگی نموده هرگونه سندی برای این کار لازم داشته باشد از مقامات لازمه میخواهد و پس از رسیدگی تصدیقنامه مطابقت که در ماده ۷ قید شده است میدهد.

ماده ۱۸ - دیوان محاسبات حسابهای را که رسیدگی کرده با اضماع صورت جلسه خود بوزارت مالیه میفرستد.
 ماده ۱۹ - راپرسی که در خصوص فقرات ذیل نوشته خواهد شد بصورت جلسه ماده فوق ضمیمه شده بالا بجه قانونی تفریح بودجه توسط وزیر مالیه به مجلس شورای ملی پیشنهاد میشود:
 ۱ - ملاحظاتی بدیوان محاسبات در باب اینکه ادارات مختلفه دولتی چگونه قواعد اداری راجعه با امور مالی را مجری داشته اند.
 ۲ - تدبیرات و اصلاحاتی که برای تکمیل قوانین و نظامنامه های مالیه و قواعد محاسبه و جوه دولتی مقضی میداند.
 ماده ۲۰ - رسیدگی و تصدیق حسابهای وزارتخانه ها و محاسبات کل مالیه و مذاکرات راجع به لایحه قانونی تفریح بودجه و راپرس مذکور در ماده ۱۹ باید در هیئت عمومی دیوان محاسبات بعمل آید.

فصل پنجم - در محاکمه محاسبات

ماده ۲۱ - دیوان محاسبات در باره حسابهای مأهورینی که مأهور و یا منصدی دریافت و پرداخت و محافظه و جوه دولتی و با اجناسی که در حکم توقیضات هستند رسیدگی کرده و حکم میدهد - دیوان محاسبات نسبت بحساب صاحبان جمع احوال دولت رسیدگی کرده و تصدیق میدهد.

ماده ۲۲ - احکام دیوان محاسبات در مورد حسابهای مذکوره بدون استیفاء خواهد بود.

ماده ۲۳ - در موارد ذیل دیوان محاسبات رأساً حکم به تسلیم صورت حساب خواهد کرد:

۱ - در صورتیکه در موارد مقرر صاحب جمع صورت حساب را تسلیم نکرده باشد.

۲ - در موقع انفصال صاحب جمعی از مأهوریت خود.

۳ - وقتیکه در یکی از ادارات تشخیص داده شود صندوق صاحب جمعی کسر پیدا کرده است.

در هر یک از این سه موقع مدعی که باید در طرف آن صورت حساب تسلیم شود در حکم دیوان محاسبات تعیین خواهد شد و حکم مزبور با اتمام مدعی العموم و توسط اداره متبوعه صاحبجمع به مشاورالیه ابلاغ میشود.

ماده ۲۴ - هرگاه مدعی که از طرف دیوان محاسبات تعیین شده منقضی شود و صاحبجمع مزبور صورت حساب را تسلیم ننماید دیوان محاسبات میتواند بجز این امر حکم کند تا بلی که از نصف حقوق و عود معاشی سالانه او متجاوز نباشد از مقرری آن صاحب جمع کسر شود و بجز میتواند نسبت با اهمیت مورد پس از رسیدگی بدرجه قصور یا تقصیر حکم انفصال هفت با دالم او را صادر نماید - این اقدام مانع نخواهد بود که اگر صاحب جمع مرکب عملی که مشمول یکی از قوانین جزائی است شده باشد برای آن عمل در دیوان جزای عمال دولت تعقیب شود.

اگر صاحب جمعی که محکوم به کسر حقوق شده بازم از ارائه حساب امتناع نماید بحکم دیوان محاسبات حساب

صاحب جمع با اتمام مدعی العموم مرتب و بدیوان محاسبات تسلیم میشود که پس از رسیدگی در باره آن حکم صادر کنند هر نوع مخارجی که از این باب حاصل شود بعهده صاحب جمع است.

ماده ۲۵ - دیوان محاسبات پس از رسیدگی بحساب در باب نتیجه آن حکم صادر میکنند این حکم قابل اعتراض است

ماده ۲۶ - مدعی العموم حق دارد از هر حسابی که مشمول این قانون باشد اطلاع بپهرساند

ماده ۲۷ - هرگاه دیوان محاسبات در ضمن رسیدگی حساب عملی مشاهده کند که مشمول یکی از قوانین جزائی است موضوع را بتوسط مدعی العموم بدیوان محاسبات برای تعقیب بوزارت عدلیه اطلاع خواهد داد.

ماده ۲۸ - محاکمات راجع بحساب در دیوان محاسبات علنی است

ماده ۲۹ - احکام دیوان محاسبات بطریق فوق العاده در تحت دو عنوان ممکن است طرف ایراد واقع شود:

۱ - بعنوان نقض حکم - ۲ - بعنوان تجدیدنظر

اقدام بدو وسیله فوق ممکن است هم از طرف صاحب جمع و هم از طرف مدعی العموم بعمل آید اعتراض یا تقاضای نقض موجب توقیف احکام اصلی نمیشود مهلت تقاضای نقض از تاریخ ابلاغ حکم بحساب جمع یکماه است.

ماده ۳۰ - تقاضای نقض حکم فقط در مواردی است که ادعا شود بر اینکه دیوان محاسبات از حدود اختیارات خود تجاوز کرده و یا هرجهت آن کار را نداشته و یا آنکه قانون را از روی صحت تفسیر نکرده است و یا از اصول محاکمات تخلف نموده و این تخلف بدرجه اهمیت داشته باشد که نتوان حکم صادر را حکم قانونی دیوان محاسبات دانست - لایحه این تقاضا بشورای دولتی پیشنهاد میشود و حکم شورای دولتی بتوسط وزارت مالیه بدیوان محاسبات ابلاغ میگردد مادام که شورای دولتی تشکیل نشده لایحه تقاضای نقض به هیئتی مرکب از سه مستشاران پارلمانی شعب دیوان تمیز و دونفر از اعضاء قائم مقام مذکور در مواد ۱ و ۳ رجوع خواهد شد - طرز تشکیل هیئت بموجب نظامنامه معین میگردد

ماده ۳۱ - در صورتیکه حکم دیوان محاسبات نقض شود موضوع در هیئت عمومی دیوان مزبور مورد رسیدگی شده و حکم نهائی صادر میشود

ماده ۳۲ - تقاضای تجدیدنظر در مواقع ذیل قبول میشود:

۱ - اگر سهوی در نوشتن فقرات حساب یا در عمل حساب شده است

۲ - اگر بواسطه رعایت سایر حسابها و یا بنحو دیگر ثابت شود که چیزی از قلم افتاده یا دو دفعه بحساب آمده است

۳ - اگر پس از صدور حکم اسناد تازه بدست آمده باشد بشرط آنکه ثابت شود اسناد مزبور در موقع تصقیه حساب موجود بوده و صاحب جمع نتوانسته است بدست بیاورد

۴ - اگر آن حکم از روی اسناد جعلی صادر شده باشد در سه شق اخیر بعد از انقضای مدت سه سال از تاریخ صدور حکم تقاضای تجدیدنظر وقتی قبول خواهد شد که صاحب جمع ثابت نماید که فقط دو ماه است فقرات از قلم افتاده یا فقرات مکرر شده و امانت شده است یا اسناد جدیدی بدست آورده و یا تصدیقی که در مقامات رسمی از بابت جعلیت سند داده شده است با استحضار او رسیده است

ماده ۳۳ - تجدیدنظر ممکن است بتایر تقاضای دیوان محاسبات یا مدعی العموم وقوع یابد در این صورت در موقع مذاکرات صاحب جمع با و کیبانش باید حضور داشته باشد - مدت تقاضای تجدیدنظر همان است که در ماده ۳۲ ذکر شده

ماده ۳۴ - تجدیدنظر فقط نسبت بقسمتهائی که از حساب موافق ماده ۳۲ مورد ایراد واقع شده و تصحیحاتی که نتیجه این عمل است مؤثر خواهد بود

- ماده ۳۵ - احکام دیوان محاسبات باید برای اجراء بتوسط مدعی العموم بوزارتخانه متبوعه صاحب جمع ابلاغ شود
- ماده ۳۶ - تأویل و تفسیر احکام دیوان محاسبات با خود دیوان محاسبات است
- ماده ۳۷ - طرز احتساب مدت مهلت های مقرر در این قانون بر طبق قواعدی است که در قانون تسریع محاکمات و اصول محاکمات حقوقی اصلاح شده مقرر است
- ماده ۳۸ - طرز رسیدگی دیوان محاسبات و سایر امور مربوط بدیوان مزبور بموجب نظامنامه های وزارت مالیه معین خواهد شد
- ماده ۳۹ - حساب و مخارج و اموال و همچنین اسناد راجع بمعاملات و تههدات و تصویب مخارجی که اقتضاء و مداخله در آن برخلاف مصالح مملکتی باشد مشمول مقررات این قانون نخواهد بود این نوع مخارج و اموال و اسناد بموجب نظامنامه که بتصویب هیئت وزراء خواهد رسید معین میگردد
- ماده ۴۰ - دیوان محاسبات در درجه اول باید بحسابهای سالی که تشکیل میشود رسیدگی نماید رسیدگی بحسابهای سنوات قبل موکول بختم رسیدگی حساب سال جاری است
- ماده ۴۱ - قانون دیوان محاسبات مصوبه صفر ۱۳۲۹ قمری نسخ و این قانون از تاریخ تصویب قابل اجرا است این قانون که مشتمل برچهل و یک ماده است در جلسه بیست و چهارم دی ماه یکهزار و سیصد و دوازده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید
- رئیس مجلس شورای ملی - دادگر